

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

VIII. In quo quod dictum est, exemplis confirmatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

In vita Agesilai.

Hunc obedientię & resignationis modum ę Philosophi gentiles agnouerunt, & magni fecerunt. Refert enim Plutarchus, Agesilaum celeberrimum Lacedæmoniorum ducę, cum bellis contra Reipubl. hostes susceptis, iam implicatus esset, magnisq; victoriis relatis egregie patrię rem gereret, a repub. acceptu literis, quibus domum re nõ perfecta reuocabatur: ę medio honorum cursu & hostibus prope deletis, quã mox expeditione intermissa, domum rediisse. Addit autem Plutarchus, maiorem eum ex hoc facto, quam omnibus toto vitę tempore gestis, honorem sibi & famam comparasse.

Eiusdę præmii.

Lib. 6. c. 8. vita.

Maxima S. Xaverii obedientia.

Sed alienis peregrinisq; exemplis commemorandis superledeamus cum habeamus propria & domestica. Quis non mireretur magnam illam P. Francisci Xaverij obedientiam, quam non immerito B. P. N. Ignatius tanti faciebat, vt cum ille noui cuiusdam mundi conuersionem & sub Christi iugum subactionem iam velut in manibus haberet, & a B. P. N. Romã vna tantum literula, quam is in ima epistola, iuxta subscriptionē addiderat, scilicet I. euocaretur. B. Ignatius quam certissimus esset, fore vt is statim ingentem illam expeditionem intermitteret, & Romam ex vltimo pene orientę aduolaret, qui sine dubio ipsum fecisset, nisi, anteq̃ epistola ad eũ veniret, iam in cęlos laborum suorum præmium præcepturus, abiisset.

CAPVT VIII.

In quo quod dictum est, exemplis confirmatur.

In vitis Patrum libell. de humilitate pag. 651. in noua edition.

Abbas Nestero, quo primum die Religionis iniuit, ita apud se statuit, Ego & asinus vnum sumus, posthac esse debeo sicut ille, quidquid ei imponitur, hoc portat & sine mora quidem, non petens, Quare aut quem ad finem? parum id vel multum sit, neutriquam obstitit, nec secus sentit, si fustigetur non prorumpit in contumelias, neu propterea minus laborat; & quod animal humile sit & contemptibi-

le, ab omnibus vili penditur & paucillo stramine sustentatur. Adhęc, sicut Asinus ne vbicumque voluerit, vadit, nec quodcumque voluerit interquiescit; nec quod vult facit, sed in omnibus & per omnia Agazoni obsequitur: ita se gerat & Religiosus. Atq; vt iumentum, nec comedit, nec quiescit sibi, sed eius comestio & quies eo spectant, vt Domino suo magis subseruiat: pari modo Religionis sibi comedere, sibi dormire, sibi recreari, sibi quiescere non debet: sed omnia hęc eo referat oportet, vt & Domino Deo & religioni melius deseruiat. Vnde Regius Propheta dese dicebat, vt iumentum factus sum apud te, & ego semper tecum. Velut iumentum ergo te fac in religione, itaq; fiet vt multũ in ea proficias.

Rofert Simeon Metaphrastes (quod & adfert Surius in vita S. Melanar Romanar) exemplum, quod ipsam monialibus suis identidem enarrare solitã scribit. Adolescens quidem seculi deserendi desiderio actus, ad quendam de priscis illis anachoretis se contulit, illius se discipulũ esse velle dicens: Senex ostensurus qualem eum esse oporteret, si monachus & discipulus suus esse vellet, statuat quę in vicino erat flagellare, ac fustigare, quin & calcibus impetere iubet. Dictũ factum. Percontatur deinde senex, num statua ad has iniurias cõquesta esset, vel oblectata? minime, inquit adolescens. Tum semę, Rursus, inquit, eam verbera vt prius, & ad verbera adde iniurias & probrosa verba, quod cum iterum ac tertio fecisset, roganti Anachoretę, num quid statua indignata ad iniurias has respondisset; Nequaquam ait iuuenis, erat quippe statua sensus omnis & loquelę experta. Tum senex, si inquit, equanimiter ferre queas, Vt eodem ego modo agam tecum, quo tu ante cum statua, nullatenus vt indigneris, obmurmures vel offendaris, age disciplina te meę subdito: sin minus, reuertere ad propria, quia religioso statui ineptus es. Abbatissimã S. Gertrudis habebat insigni sanctimonia præditam, at iudolis profectoris & auste-

Homo obediens in mento similia.

Austerior Superiorior angus m rium ob iustia.

Cap. 4. m m spirit

Dofit p perioris a ge meri obedientia.

Vit obedi statua iniuria fustigata punita

Monachum asperiores de Arabar. habere S. periores.

Asperitas Superioris augeat meritum obedientia.
 austerioris, quæq; asperiora dabat respō-
 sa. Vnde Dominum pia virgo rogabat,
 hanc ab ea asperitatem vt auferret. Res-
 pondit autem ei Dominus: Cur hanc ab
 ea tolli cupis? hæc quippe illi humiliter
 de se sentiendi occasio est. Nam cum in
 impatientiam aliquam incidisse se com-
 perit, illico demisse de se ipsa sentit, suam-
 que infirmitatem agnoscit. Ad hæc, quid
 vos religiosæ obediendo mereremini, si
 Antistita lenis & placida foret? Hunc ita-
 que in ea defectum ad exercitum vestrū,
 vtq; obedientiam discretis, vrgere patior

*Cap. 4. mo-
 nu spirit.*
 Haud assimile est id, qd de eadem San-
 ctarefert Blofius. Cum n. ipsa pro defectu
 cuiusdam personæ, quæ congregationi
 cuidam præerat, Dominum rogasset, ipse
 apprensus ei dixit: Ego ex abundāria dul-
 cedinis, pietatis & dilectionis meæ diui-
 næ, qua congregationem hanc elegi, per-
 mitto in hære aliquos defectus, etiam
 illis, qui præsunt. Vt inde meritum con-
 gregationis augeatur. Nam multo major
 virtus est subijci ei, cuius defectus cogno-
 scitur, quam alteri, cuius opera per omnia
 probata videntur. Ego sino Superiores
 habere aliquos defectus, & ex diuersitate
 curarum, quandoq; maculari, vt magis
 humilientur. Subditorum meritum, tam
 crescit ex defectibus, quam ex profectib.
 eorum, qui præsunt, & similiter meritum
 illorum, qui benè profunt, crescit, tam ex
 profectibus, quam ex defectibus. subdito-
 rum. In quibus verbis Domini S. Getru-
 dis intellexit, superfluentem diuinæ sapi-
 entię pietatem, quam tam subtiliter & se-
 cretè salutem electorum disponit, per-
 mittens in eis esse defectus, vt ipsos ad
 majores ducat profectus.

*Dispositio su-
 perioris au-
 get meritū
 obedientia.*
 Monachi illi veteres, vt in vita S. Anto-
 nij, Athanas. scripto prodidit, ita se obe-
 dientię deuocabant, vt asperos & infue-
 tos superiores ambirent, quib. adeo non
 cuncta, quæ faciebant, ariderent, vt etiā
 post benè facta acriter reprehenderent.
 Vt cum discipulo suo Theodosio Pachomium
 fecisse constat, ad omnem, si quis
 se ingereret vanæ gloriæ puluisculum ab
 eo excutiendum, itaq; cum expurgandū.
 Quo a. superiores asperiores & austerio-

*Monachi
 illi aspe-
 riores desi-
 derabant
 habere Su-
 periores.*
 res erant, eò illi parentiores & obsequen-
 tiores. Apud præfatos illos Patres, id olim
 ad morum exercitum inter alia obserua-
 batur, vt duo se discipuli in senioris cu-
 juspiam disciplinam ac correctionem da-
 rent, cui non lecus omnib. in rebus mini-
 strabant, quam seruo suo Dominus; Vn-
 de, sicut seruum ad singula ppe momen-
 ta, reprehendendi, ac castigandi occasio-
 nem Dominus habet, qd per omnia ad nu-
 tum ejus nō seruiat, & ita hi Magistri dis-
 cipulos suos nunquā nō castigabāt. Itaq;
 hi interdū quidē ob naturā & morū aspe-
 ritatē, interdū ad virtutū exercitiū, disci-
 pulos suos dure inhumaniterq; tractate,
 & vt Climacus ait ad annum viq; trigesi-
 mum, v. riis laboribus & injuriis irroga-
 tis probare solebant.

Matrona quædam Nobilis diues, & pia,
 tanto Alexandria patiedi desiderio tene-
 batur, vt, non solum, quæ offerebantur
 pænæ, labores & aduersa æquamiter
 tolleraret, verū etiā nouas patiedi occa-
 siones, vltro inquireret, & quacunq; pos-
 set venaretur, vt ita magis se in patientia,
 & mortificatione exerceat. Hæc dū de-
 siderat, S. Patriarchā Athanasium adit, ro-
 gans, vt sibi de quadam vidua, ex ijs, quæ
 Ecclesia oblationib.alebantur prospice-
 ret, vt eā domi suæ sustentaret, & lautè ha-
 beret. Laudat sanctū ejus propositū p̄sul,
 eiq; viduā omnium religiosissimā optimā,
 ac morib. suauissimā dari iubet. Huic er-
 go dōi suæ sedulo ministrabat, ac de ne-
 cessarijs omnib. prospicit. Sed cū mulier-
 cula hujus lenitatē ac benignitatē vide-
 ret, quodq; incessanter ei ob impensa mi-
 nisteria, & bona, quæ præstabat officia,
 gratias ageret, ac beneficiētia ejus assidue
 dilaudaret; Episcopū adijt, expostulās, qd
 sibi mulierē, cui ad exercitiū patientiæ &
 animæ suæ vtilitatē seruiret, perenti mos
 gestus non esset. Athanasius sanctum ejus
 desiderium non satis intelligens, & ex incur-
 ria nullū ei viduā consignatā esse ratus, in-
 factū inquisiuit; audiens v. anum optimā
 illi attributā, & hinc petitionis ipsius finē
 & motuum intelligere incipiens, illius se
 votis respondit facturum satis. Iubet ita
 que dari omnium asperrimā, morosissimā,
 mini-

*Cass. collat.
 18. c. 14. Et
 prout spi-
 ritual. 206.*

*Anus gar-
 rula, rixo-
 sa, etc. ex-
 ercet patiē-
 tiam nobi-
 lis & pia
 matrona.*

minimèq; moratam, q̄ ait haud ita agrè
inuenire fuit, vti probam. Seligunt ergo
mulierē tā iſticitā, inſiectā, ingrātā, melā-
cholicā, cholericā, garrulā, rixofam, &c.
Quam cum domum conduxiffet, pari, i-
mo majori, ei cum caritate & humilitate
inferuire incepit ac priori. Non aliam v.
ob vniuerſa ſua obſequia mercedem, aut
gratiarum actionem recepit; q̄ querelas,
dura verba, injurias, & obloecutiones, q̄ d-
qd illi p̄ſtabat obſeq̄i, diſplicebat, nec ad-
mentē erat, q̄ & dicere auſa fuit, nō tam
ſe huc, vt benè haberetur, q̄ vt torqueretur
& cruciaretur cōductā videri. Interdū
quoq; ita in matronā hāc ſtomachabatur
vt nec manus ab ea abſtineret. At q̄ ſancta
mulier tacebat, & patiētiſſimè ferebat in-
jurias, obſeq̄a interim & ſedula miniſteria
adeo nō omittens, vt duplo triploq; etiā
eadē inangeret, & quo majorib. ab ea in-
jurijs afficiebatur, eo obſeq̄a beneficiaq;
majora illi deferebat. Quib. illa exercitijs
miſi. è ſe in ſpiritu p̄ficere, & merita ſua
increſcere, cōp̄iebat. Quare Episcopum
adit gratias actura, q̄ j̄a demum ſuo deſi-
derio & voto ſariſfeciffet, ſibi patientiæ
excolēdo magiſtrā dādo, q̄ quotidie me-
riti adaugēdi eſſet occaſio. Quib. cum his
alijsq; id genus ſanctis exercitijs ſeiſam
totā impenderet Domino demortuā eſt.

Abbas P̄æmenes referre identidem ſo-
lebat, q̄ ſibi Nouitio contigerat ſub Ab-
bate Ioseph. Cum n. Abbas Ioseph pul-
chram ſuo in cōnobio ficulneā haberet,
quotidie mane P̄æminem ex illa come-
dere iubebat, q̄ ſanè p̄ abſtinentia, q̄ mo-
nachi tunc p̄ſtebantur, inſolitum ſatis &
inuſitatum erat, ſed cum die quodam ve-
neris ſolemni, eum de hiſce ficubus edere
juſſiffet; P̄æmenes eas tangere non fuit
auſus, ne illi diei j̄-junium, ab omnib. ita
receptum & vniuerſale, violaret. Verum
cum eum poſtea, ob inobedientiam, re-
morderet conſcientia. Abbatem acceſſit,
& ait: Ignofcas mihi Pater, eſt q̄ te rogē:

Diſcretio Superioris in tentando obedientiam ſuis ſubditi.
Quare cum tantam nos abſtinentiam p̄-
ſiteamur, quotidie me juſſiſti de ficubus
edere, ac præſertim diſtali, qualis eſt hic?
qua p̄pter dico tibi, hodie me ratione je-
junij, q̄ hac die cōmuniter omnes ſeruari

ſolemus, non parum fuiſſe conuſum, id-
eoq; nec auſum comedere. Nihilominus
pudet me, & mea me morder conſcientia,
quod in leui hac juſſione, minimè tibi ſim
obſecutus, cum non ſine cauſa tale quid
mihi te ſciam injungere. Ad q̄ ſic reſpon-
dit ſenex: Fili veteres illi Eremiticōlæ ſub
initium tam facilia, practicabiliaq; ſuis
non imp̄bant, ſed ea, q̄ prima facie q̄ in-
terdum inepriæ, ſtolidæ & ſtultæ vide-
bantur, vt nimirum periculum facerent,
num judicii reſignationem, & veram vol-
untatis ſuæ ſubmiſſionem adepti eſſent,
& ſi hæc ſine reſtatione & hæſitatione
eos peragere videbant, exinde nō niſi ne-
ceſſaria & conuenientia ijs injungebant.

In vitis Patrum legimus, quendam de
antiq; illis Monachi, quatuor in cælo or-
dines juſtorū vidiffie. Primus erat eorū, q̄
miram in ſuis morbis patientiā habuerāt,
Deoq; ob eoſdē gratias egerāt. Secundus
priori eminentior, eorum q̄ pauperes &
p̄grinos colligebāt, teſtoq; excipiebāt,
agris miniſtrabant, deniq; opera miſeri-
cordiæ exercebāt. Tertius illorum, q̄ te-
liſtis omnib. magna in pau p̄tate, & abſti-
nentiā, in eremo viuebāt, orationiq; im-
penſus vacabant. Quartus deniq; omni-
um excellentiſſimus, erat illorum, q̄ ex a-
more Chriſti Jeſu viuebāt in obedientia,
alienæ ſe voluntati in omnib. ſupponētes
Hos videbat in collo torques, & collaria
aurea habere, majoriq; donatos gloria, q̄
reliquos. Quo ſpectaculo obſtupescens
cum rogaret, q̄ obrē poſtremi hi majore
bearentur gloria, q̄ monachi ſolitarij, &
reliq; omnes, ideo id audiuit fieri, q̄ mo-
nachi in ſua ſolitudine, & q̄ operib. miſe-
ricordiæ ſe totos impendebant, in eo, q̄
agerent, p̄priam voluntatē adimplerent;
obediens v. minimè, ſed eam Deo immo-
laret: atq; vt voluntas tanti in homine ſit
ita etiam ſacrificare & offerre, tanti co-
ram Deo meriti eſſe. Torquium deniq;
illorum aureorum honorem in compen-
ſationem illis dari p̄ eo, q̄ ſuas ſub obe-
dientiæ jugo ceruices inflexerint.

His non diſſimile eſt, quod de Abbate
Pambone refertur. Hunc n. cum quatuor
Anachoretæ viſitarent, & omnes quidem

Obedientia præſtat pauperi, hoſpitalitati, &c.

*Autor ſu-
obediens
impudens
tam.*

*Torquium
antrum
merces in-
giobedien-
tia.*

Virtu-

virtute singulari excellentes (primus namque in jeuniis & grauibus asperitatibus, quas suscipiebat, precipue eminebat, secundus in paupertate, tertius in ardete erga proximum caritate; quartus denique viginti & duobus annis sub obedientia vixerat) postremum hunc tribus alijs anteposuit: Qua inquit hi eam, quam habent virtutem, propria voluntate conseruauerunt; hi vero sua voluntate penitus enuta, alienae se seruum fecit. Addebatque insuper eos, qui ita faciunt, & ad finem vsq; perseuerat, vere Martyres dici posse.

CAPVT IX.

Vnde sinistra contra obedientiam, iudicia in mente enascantur, & quibus aduersus ea medijs vtendum sit.

Immortificatio nostra radix est & causa, e qua fiat, vt in animo nostro iudicia & varia contra ea, qua a Superiore praesciuntur rationes exoriantur. At dicet aliquis tantum dem ferè id esse, ac si roga-remus, vnde fit, quod aliquis superbiat? nobisq; responderetur. Ex defectu humilitatis. Cerrum est, namq; si iudicium bene mortificatum haberem, fore vt magna in obedientia simplicitatem, nulla a iudicia contra eam sentirem. Verum illud, hi non quaero, sed quod dico, h. e. quia in passionib; & appetitibus nostris immortificati sumus, & propriorum commodorum, voluntatisq; propriae adimpletionis nimis quam amantes, nec ad omnia, qua mandari nobis queant, indifferentes & resignati; inde est, quod quando id imperatur voluntati & appetitui nostro repugnat, multè nobis in contrarium rationes & iudicia occurrant. Quisq; ergo ad se ipsum ingrediatur & consideret, quando nã potissimè sibi contra iussa superiorum iudicia & objectiones oboriri soleant: cum quid precipitur, a quo auersior est, eum non conceditur, quod desiderat, eum mortificatur, & vicus supputans durus tangitur, tum cumulatim acervatimq; apparentes quasdam aduersus, id quod mandatur rationes comperi & insurgere, at, cum iudicetur, quod placet & sapit, tunc nulla in

contrarium iudicia rationes ve occurrunt; sed omnia mirè conformia videntur, nihilq; eo dari posse cõuenientius & æquius.

S. Hieron. nuper illud Osee, *Et factus est Ephraim, quasi columba seducta non habens cor, cõmentans, rogat, cur columbae, non a alijs auibus, effraim animilerur?* Ac respondet, alias illas aues, etiã cum vitæ propriae periculo pullosum suorum vitæ tueri, & cum miluum, accipitrè, coruum vel colubrũ nidis suis appropinquare vident, hinc & inde circũqua; volitare ac reuolitare pullos suos qua possunt defendendo, & cum vltetius vim populare nequeunt, suũ voce querula ac gemebunda quiritatione, dolorè què hoc è raptũ sentiunt, testati: at solã columbã pullos suos nã propugnare, illi ablati non conqueri, nullũ doloris sensũ ostendere, nã deniq; postea eos req̄rere: Ideoq; Ephraim columbè cõparari. Hinc etiã columbæ similes, vt simus, Christus Redemptor noster suadet; vt nimirum cum pulli, i. e. quod amamus, & erga quod afficimur, nobis à superiore auferuntur, columbè instar minimè resistamus, nã murmurando contra diuinus, nã expostulemus, non aliquem propterea doloris sensũ ostendamus. Adco, vt sola è nostra immortificatione, atq; ea, qua in eo quod voluntati nostre refragarur, sentimus difficultate & repugnãtia contraria illa iudicia enascantur, proinde precipuũ, quod cõtra hanc tentationem à parte nostra adferre remedium possumus, est, vt nos ipsos penitus mortificare, & propria voluntatè, exuere, sed circa omnia, q̄ de nobis Superior statuere volet, indifferentes admodum & resignati esse procuremus, & nihil nostra interesse putemus, aut curemus hanc vel illud nobis in-
ngatur.

Hic de causa Patres illi antiq. ceu boni spiritus magistri, subditos suos diuersimodè & identidè exercebã, huiusmodi ipsis mandata imperãdo, q̄ extra omne propositũ, & rationi discõuenientia videbãtur, cum vt obedientiã illorum periculum facerët, tum propria in ipsis voluntatè ac iudicium rerunderët, itaq; q̄ omnino extra propo-

Homo religiosus columbae similis esse debet, sine querelis.

Matth. 10. 16.

Religiosum oportet capere intellectu.

obedientia
martyrium
dicitur.

Amor sui
obedientia
impediunt.